

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1596
Toplantı Tarihi/Sayısı : 1.12.2022/27
Karar Numarası : 2022/862
Başvuran : A. D.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Diğer ilçe milli eğitim müdürlüklerince asteğmenler için ödendiği iddia edilen tayin bedelinin Gaziantep Şehitkamil İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce de ödenmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, Gaziantep'in Şehitkamil ilçesindeki Namık Kemal Ortaokulunda 19.09.2022 tarihinde yedek subay öğretmenlik görevine başladığını, farklı illerdeki İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından tayin bedeli ödemesinin yapılmasına rağmen Şehitkamil İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kendisine tayin bedeli ödemesi yapılmadığını, bu nedenle aynı mevzuata tabi olup aynı görevi icra eden kamu görevlileri olmalarına rağmen tayin bedeli alanların maaşlarıyla kendi maaşı arasında ciddi fark oluştuğunu, Milli Savunma Bakanlığının Öğretmenlerin Askerlik Hizmetine İlişkin Usul ve Esaslar'ının (e) bendinde: “*Temel askerlik eğitimlerini müteakip Millî Eğitim Bakanlığı emrine öğretmen olarak görevlendirilen yükümlülerin hizmet süreleri, emsali yedek subayların hizmet süresi kadardır. Bu yükümlüler hizmet süresinin sonunda asteğmen rütbesi ile terhis edilirler. Noksan hizmetli olarak terhis edildiği tespit edilenlerin kalan hizmet süreleri Askeratma Yönetmeliğinin 34'üncü maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre tamamlatılır.*” hükmünün; (g) bendinin ise: “*Millî Eğitim Bakanlığı emrinde öğretmen olarak görev yapmak üzere ayrılanlara, fiilen öğretmenlik görevine başladıkları tarihten itibaren 926 sayılı Kanun'da asteğmenler için tespit edilen aylık, ödenek, yardım ve tazminatlar Millî Eğitim Bakanlığınca ödenir ve bu yükümlülerin aylıklarından Ordu Yardımlaşma Kurumu aidatı kesilir. Bunlara öğretmenlikten dolayı ayrıca bir ücret ödenmez.*” hükmünün yer aldığını, bu hükümler dolayısıyla yedek subay öğretmenlerin asteğmen rütbesine denk sayıldığını, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda tüm asteğmenler için tespit edilen aylık, ödenek, yardım ve tazminatlar için hak sahibi olduğunun ifade edildiğini iddia etmekte; ilk kez asteğmenlik görevine başlaması sebebiyle asteğmenler için ödenen tayin bedelinin kendisine ödenmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Amaç ve kapsam” başlıklı 1'inci maddesinde: “*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek,*

işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.” denmektedir.

4. Mezkûr Kanun'un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

5. Mezkûr Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde: “İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (g) bendinde: “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmüne yer verilmiştir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. 6701 sayılı Kanun’da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

12. Başvuranın, yedek subay öğretmenlik görevine başladığı, farklı illerdeki ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından tayin bedeli ödemesinin yapılmasına rağmen Şehitkamil İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından kendisine tayin bedeli ödemesi yapılmamasının ayrımcılık teşkil ettiği iddiası ile ilk kez asteğmenlik görevine başlaması sebebiyle asteğmenler için ödenen tayin bedelinin kendisine ödenmesi talebi, 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temelleri kapsamında değerlendirilememektedir.

13. Başvuranın iddiaları ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusunun Kanun hükümlerinde yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
 2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 01.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye